

SLOVENSKI NAROD.

izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ograke dežele za vse leta 25 K, za pol leta 18 K, za četr leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leta 24 K, za pol leta 12 K, za četr leta 8 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam pouj, plača za vse leta 22 K, za pol leta 11 K, za četr leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znača poština. — Na naročne brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od poterostopne petek-vrste po 12 h, če se osnanilo tiska enkrat, po 10 h, če se dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvole frankovati. — Skopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je v Knafovih ulicah št. 6, in sicer uredništvo v I. nadstr., upravnštvo pa v pritliju. — Upravnštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

Mesečna priloga: „Slovenski Tehnik“.

Posamezne številke po 10 h.

Uredništva telefon št. 34.

Upravnštva telefon št. 85.

Poroč kranjskih konsumarjev na Dunaju.

Z Dunaja, 29. maja.

Danes je pričel zborovati prvi kongres avstrijskega zadružništva. (I. österr. Genossenschaftstag). Udeležba iz cele države je ogromna. Tudi Slovencev je lepo število, med temi 15 od celjske „Zvezze“ (s Kranjskega edino g. J. Lenarčič z Vrhniko), iz Gorice 4, eden iz Trsta.

Kranjski klerikalci so doživeli na tem shodu zasluženo klofuto, katero si gotovo dobro zapomnijo, — ali zapomniti si jo moramo tudi napredni Slovenci, ker ta zaščita je sankcijonalna naš dosedanjem boju proti klerikalnemu konsumarstvu.

Kranjski žlindrovci so se vsili na tem shodu celo s svojim referentom Rožmanom, ki je poročal in predlagal seveda to, kar mu je naročil dr. Krek.

Rožman-Krekovo poročilo se tiče dveh točk: 1.) razmerja med kmetijskimi in obrtnimi zadrugami in 2.) do sedanjih izkušenj s konsumnimi društvami, njih nadaljnega razvoja in njih razmerja do kmetijskih zadrag.

Glede razmerja med kmetijskimi in med obrtnimi zadrugami je Rožman-Krekovo poročilo prav kratko.

Poročilo pravi, da imajo obrtne zadruge težave s kreditom. Svoje zveze jim ne kaže ustanoviti, zato ker je takih zadrag premalo, zato naj se pridružijo zvezam kmetijskih zadrag, ki dobe na ta način dobrega odjemalca svojega denarja.

Za to se torej gre! Kmete za druge hočajo obrtnike spraviti v denarno odvisnost; obrtniki naj postanejo dober odjemalec denarja, ki ga imajo kmetijske zadruge odveč in ga morajo sedaj nalagati v hranilnice in v posojilnice. Zadruge bi rade dobivale večje obresti, kakor jih dajejo hranilnice in posojilnice in zato naj

postane obrtnik njih žrtev. Rožman-Krekov predlog se v tej stvari glasi: „Prvi avstrijski kmetijski zadružni shod skleni, da se tudi obrtnim zadragam omogoči pristop k zvezam kmetijskih zadrag.“

Se zanimivejše in začilnejše je drugo Rožman-Krekovo poročilo. Kako rečeno, se tiče konsumnih društev. Jugoslovanskim trgovcem očita to poročilo o deruštvu z živili in iz tega izvaja, da so potrebna konsumna društva. Rožman-Krekov predlog se glasi: „Prvi avstrijski shod kmetijskih zadrag priznava, da so konsumna društva važno sredstvo za zboljšanje konsumcije kmetovalcev in pripomore na zategadelj, da se posveča organizaciji konsumnih društev največja pozornost.“

Rožmanovo poročilo je bilo razdeljeno v tisku nemški in Slovenci smo dobili tudi slovensko. — O prednosti tega koraka, ki je hotel prvi kongres zadružništva speljati na opozko pot kranjskega bankrotnega konsumarstva, naj primerno spregovori „Slov. Narod“ sam.

Za danes poročam le, da je zadeva konsumarstvo zaslužena braca. Nekateri govorniki so se odločno uprli švindlu kranjskih klerikalcev ter pozvali navzoče, naj glasujejo proti. G. Rožman je še skušal rešiti klerikalno kukavičje jajce, ali precej nerodno. Naglašal je povsem brezobzirno načelo, ki je v skrajnem nasprotju z onim „ljubezen do bližnjega“, katero se je na shodu večkrat izrekalo, namreč: „tu smo kmetovalci, mislimo nase in drugi stanovi nam niso nič mari, četudi poginejo.“

Ali doživel je zaslужen odgovor. Za njegov predlog je glasovalo le 7 udeležencev, tako da je predsednik vzkliknil: „Dieser Antrag ist aber schwach unterstützt.“ — Pri protiposkušnji pa je med glasnim odobravanjem bilo na stotine rok v zraku.

Resolucija kranjskih konsumarjev je bila torej sijajno odklonjena.

a—g.

Slovenskemu učiteljstvu slovensko naobrazbo!

(iz učiteljskih krogov.)

„Učiteljski Tovariš“ naznanja v svoji 20. št. t. l., da je c. kr. naučno ministrstvo ustanovilo kurz za meščanske učitelje na ces. kr. učiteljišču v Ljubljani v šolskem letu 1906/7. Ker iz razglaša „Učiteljskega Tovariša“ ni izpoznati, v katerem jeziku se bodo vršila posamezna predavanja, a ker se na vseh učiteljiščih po Slovenskem — torej tudi v Ljubljani — uči pedagogika še vedno v nemškem jeziku, menda ni dvombe, da bo ta kurz precej odet v blaženo nemščino, posebno če upoštevamo, da se na ljubljanskem učiteljišču uče v nemškem jeziku tudi ti-le predmeti: zemljepis, fizika, kemija, godba, kmetijstvo, prrodops (na ženskem učiteljišču), zgodovina in menda tudi risanje. Ker je pa menda že čas, da se slovenskemu učiteljstvu vsaj v Ljubljani poda malo več znanstvene slovenščine, pričakujemo, da bo ta kurz popolnoma na slovenskem jeziku osnovan. Zaradi par ljubljanskih nemških učiteljev ni treba, da bi tlačanila večina učiteljstva v deželi. — Da je naša bojažen uprivena, pribijemo iz lastne skušnje tole: pred nekimi leti je pisec teh vrstic polagal na ljubljanskem učiteljišču izpit za meščanske šole s slovenskim in nemškim učnim jezikom ter bil navzlic temu, da ni kot gojenec ljubljanskega učiteljišča nikdar čul v pedagoški uri — najtežjem in najpoglavitejšem predmetu vseh c. kr. učiteljišč — slovenske besedice, vendar pripravljen tudi v težkih materijah: dušeslovje in logika — odgovarjati v slovenskem jeziku; prebrskal je v ta namen vse slovensko slovstvo te stroke. — Pa zmanj je čakal slovenskega vprašanja. V vseh drugih

predmetih je dobil vprašanja v obeh jezikih, le glede pedagogike dotični komisar ni ravnal po predpisu — (ministrska odredba z dne 31. julija 1886, l. u. št. 52 čl. III. točka 6, odstavek 2.) ter ga vprašal edinole v nemškem jeziku. Ali mož — drugače odličen Slovenec — ni znal ali se ni upal (!?). — Mislimo, da je čas, da se take turške razmere spremene. — Še en moment nas plaši. Pred tremi, štirimi leti je bil tak tečaj — celo skoz 2 leti — tudi na goriškem učiteljišču. Debelo smo gledali, ko so nam pravili goriški kolegi, da se je v tem kurzu za učitelje laških in slovenskih šol na Goriškem predaval v nemškem jeziku! Torej pozor učiteljstvo! Če so v Gorici, torej na laškem oziroma slovenskem učiteljišču osnovali kurz za meščanske učitelje z nemškim predavalnim jezikom, kaj šele bo — na nemško-slovenskem zavodu v Ljubljani?!

In kje naj slovenski učitelj vendar najde priliko, čuti nekoliko bolj znanstveno predavanje pedagoško-znanstvene stroke — če ne v Ljubljani — sedežu bodoče slovenske univerze?!?! — Ali bodemo morali hoditi kot hospitantje na zagrebško univerzo?

Ker že govorimo o naših učiteljiščih, dostavimo še štiri vprašanja na c. kr. deželnemu šolski svetu v Ljubljani in na vse slovenske državne in deželne poslance: 1. Kdaj dobi slovenski narod slovensko učiteljišč? 2. Kdaj bosta izdajali ljubljanski učiteljišči izpričevala v slovenskem jeziku? 3. Kdaj bo ces. kr. izpravevalna komisija za ljudske in meščanske šole v Ljubljani razpisavala začetek izpitov v uradni „Laibacher Zeitung“ v slovenskem jeziku? 4. Kdaj bo ta komisija izdajala onim učiteljem, ki delajo izpite le za slovenski ali pa za slovenski in nemški učni jezik izpričevala v slovenskem jeziku? Zdaj je to vse izključno nemško, kakor da bi ravno Slovenci že dejansko priznavali nemški državni jezik.

Če se zdi onim našim visoko storječim rojakom, ki bi to, kot v svojem delokrogu ležeče — prav lahko dosegli, da so ta vprašanja za nas še premoderni, potem naj dovolé, da jih pomiluje

slovenski strokovni učitelj meščanske šole.

Demisija ministra Hohenlohe.

Dunaj, 29. maja. Cesar je sprejel tudi demisijo poljedelskega ministra grofa Buquoja, ki stoji glede carinskega tarifa populoma na stališču odstopivšega ministrskega predsednika.

Ker so načelniki klubov zagrozili, da odložijo vsi delegatje mandate, ako bi se državni zbor odgodil, je izjavil predsednik grof Vetter, da je pripravljen, sklicati jutri izredno sejo ter je obenem obvestil o tem princa Hohenloheja. Načelniki klubov se bili skrajno razčlenjeni ter pripovedovali, da se je do sedaj zvedelo le za majhen del tega, kar je krona tajno dovolila madžarski koaliciji za to, da je prevzela vlado. Prej ali slej je pričakovati novih razočaranj. Izvolil se je poseben odsek, da izdela nujni predlog, ki se predloži v začetku jutrišnje seje.

Zvečer je bila zopet splošna seja klubov načelnikov, da so se posvetovali o tozadavnem načrtu. Nujni predlog se glasi: „Poslanska zbornica na jadoločne protestira proti temu, da bi se obstoječe postavno razmerje z Ogrsko, ki se je ustvarilo z zakonito objavo skupnega carinskega tarifa ter se odkupil z velikimi gospodarskimi žrtvami naše državne polovice, sedaj z enostranskim postopanjem Ogrske spremenilo brez privoljenja parlamenta. Zbornica zanesljivo pričakuje, da se državnemu zboru ne bo v tem kritičnem času z odgoditvijo

LISTEK.

Pod trdo skorjo.

Spisal Ivo Trošt.

(Dalje.)

Urednik Josip se zmaje na stolu: „Sakrament, stvar ni slaba! Ti strela ti! Ko bi le ne bilo tako zares, tako zasukano, kakor se je godilo — meni. Ti hudičev Franc, ti. Kdo mu je razlagal vse tako natanko. Ona? Ni satan! To bi bila njena poguba! Nič! V koš! — Slika, primoj — da ni slaba, ali jaz se ne pustim persifrirati. Primoj — da ne!“ *

Luč je še vedno brlela na Josipovi uredniški mizi in v njegovi domišljiji so se vrstili kakor poglavja nove povesti spomini poznejega življenja. Glava mu je zlezla Malone na sam rokopis, ki si ga ni upal zagnati v koš. Zatusnil je oči, da bi ga ne videl več in zabrisal spomin nekdajnih dni, pa prav s tem se je še globlje zatopil v lastno prošlost ter vnovič živel staro življenje. Ura na steni zdrke ter udari eno popolno. „Ti satanski hudič! Odtlej je res

nisem videl več. Franu sem sicer pisal, naj poižeduje kot moj naslednik, če Rožica zelo žaluje po meni. Hm!“ Všečno se je namuznil urednik Josip v zavesti: pa smo bili kdaj vendar — nevarni! Potem je mrmral dalje sam s seboj: „Fran je odgovoril, da je — zdrava. Ta prokleti Fran! Ali se tako odgovarja na tako delikatne stvari. Hm, pa trde, da sem cinik in kaj vem še. Drugi niso samo kiniki, marveč cinasti in cikasti — biki... Čakaj, hudič ti bo iskal dušo v trebuhi in obistih! In ta strela, kako piše tukaj! To je naravnost brijančna dikcija, primoj — Samo še to le stran prečitam, potem sfrči strani ta šara, jaz pa spat. Ura gre ko strela.“

Polglasno nadaljuje čtivo in se ozira strahoma na bližnjo postelj, če se ni morda prebul tam speči otrok vsled njegovega samogovora. Vse mirno.

„Potrežljivo kakor prava sestra usmiljenka je nosila poslej Rožica v srcu grozno gorje. Rožica ubožica! Mučila jo je silna zapuščenost. Ona veličastna pesem večne ljubezni, ki ji je tolkokrat govoril o nji Josip, je bila poslej pesem križevega pota v temno bodečnost. Oče in mati sta

se doma prepirala vedno grše, obdelava z vedno manj krščanskimi in človeškimi priimki, slednjič celo z brezozirnimi udarci. Beda je legla v hišo... Tedaj se je zagledal v mirno, še vedno krasno Rožico bogat posestnik iz soseščine. Dote ni potreboval in Rožico je imel rad. Govoriti je znal gladko in razumno, a poguma ni imel in držnosti ne kakor Josip. Tudi mu ni bila znana veličastna pesem ljubezni v naravi. Znal je samo one pesmi, ki so jih popevali fantje zvečer pod Rožičnim oknom... A kaj bodo tiste? — Seveda Matko ni bil izobražen, kakor Josip, a bogat. — Zasnubil je bledolično Rožico in deklica je izjavila, da ga ne mara. Vsa vas se ji je čudila in tržanke so kazale za njo s prstom. Zdela se jim je naravnost pregrešno, da beraška deklica odklanja naravnost tako bogato ponudbo. Samo on, Matko, se ni čudil. Rožica mu je razodela vse do pičice kako, in kaj je žno, pa je spoznal, da ni za njo; še več: ohrali jih je v srcu blag spomin, dosmrtno spoštovanje, kakor osebi, ki je šla v samostan ali v prezgodni grob.

Mati in oče sta se poslej še huje bila med seboj. Udarci so začeli padati celo po Rožici — najprej sicer

samo z jezikom in pozneje seveda tudi s polenom...“

Josipu je pošla sapa. Že večkrat mu je bila na jeziku rezka kletvica, pa je ni utegnil izreči. Slednjič dospe do* in se zdahne: „O, ti hudič ti, ko bi bil jaz vedel!... Krasno pisano, plastično, škoda — škoda Rožice! Hm! Torej tepera, ker ni mogla pozabiti Josipa, — Čakaj, kaj laže ta hudič še naprej.“ Urednik zopet čita nekaj na tihem, večinoma pa mrmraje: „Vsled bede in udarcev je najprej one-mogla mati. Legla je in ni več vstala. Mio je plakala Rožica ob nje uborno mrtvaškem odru. Sreča, je menila, da se ji razpoči ob misli, da zagrebejo v neobčutno zemljo edino bitje, ki je nekdaj ljubilo na svetu, mater, ki je radovljeno za njo prestrezala očetove udarce. Oče je preklinjal in pil žganje...“

Po materini smrti je Rožica prejemala očetove udarce sama. Hirala je in venela kakor prezgodaj pokojena cvetica. Stari usnjari je pil in robantil, ona pa morala sama s kramo od vasi do vasi. Ženske so se obrezale nanjo, češ, lahko bi bila bogata Matkova žena, tako pa. — Prav nič se jim ni smilila. Oče je zahteval vedno več žganja in ako ga ni

dobil, je dobivala Rožica toliko več udarcev...“

Slednjič se jih je naveličala. Mlademu Regijanu, ki so ga nazivali Mežo, je nekoč izjavila odločno: „Četrta božja zapoved pravi: Spoštuje očeta in mater, da boš — od mene se pa zahteva: daj očetu žganja, če ne boš tepera. Jaz spoštujem očeta, Bog mi je na pričo, pa sem zato tepera. Četrta zapoved obeta njim, ki jo izpoljujejo, dolgo življenje, meni pa kaže le dolgo vrsto udarcev, gotovo smrt. — To ni božja zapoved, to ne more biti božja volja!“

„Me prav rōmuš, Rožica!“ je potrdil Mežo, ki je s tem postal njen zaupnik. Grd je bil kakor sam smrtni greh, a Rožici ni bilo nič za to. „Ima dobro, ima usmiljeno srečo. Rjav je res ko hudič in grdo gleda kakor prazna mošja, a Mežo je dober kot bel kruh, ko se je...“ Da bi ne bila verjela nikdar! *

„Revica, ubožica!“ vzdihne sočutno Josip morda prvi v svojem življenju. Spomini so ga drvili s silo kakor v vrtinec nazaj v tiste čase, nazaj k Rožici v hrastovo senco, ko se jima je smejal meseč skozi gosto vejevje za samotno hiš

onemogočilo, da bi varoval pravice parlamenta in interes v državnem zboru zastopanih dežel.“ — Nujni predlog se je naznani takoj zvečer predsedniku grofu Vetterju. V zbornici bo utemeljeval nujni predlog posl. dr. Kathrein, govoriti pa bodo smeli o stvari vsi klubovi načelniki. Predsednik grof Vetter poda obširno izjavo, zakaj je odpovedal današnjo sejo.

Razun skupne konference so imeli v temu današnjega dne vsi klubi in parlamentarne frakcije posebne seje, da so se posvetovali o položaju in enotnem nastopanju. Češki klub je proglašil svojo parlamentarno komisijo v permanenci. Član gospodske zbornice Kričič je nasvetoval kooperacijo vseh čeških in vseh drugih slovanskih strank med seboj. Predsedstvu se je tudi naročilo, naj stopi v primernem trenutku z ostalimi slovanskimi strankami v dogovor zaradi kooperacije.

Abstinencia maloruskih poslancev.

Lvov, 29. maja. Zaupni shodi vseh maloruskih frakcij so se izrekli, naj maloruski državni poslanci za slučaj, da se volilna reforma ne spremeni v prilog Malorusom, oddajo v parlamentu protestno izjavo, nato pa zapuste zbornico ter odložijo mandate.

Autonomni ogrski carinski tarif.

Budapešta, 29. maja. Avtonomi carinski tarif, ki ga je danes predložila vlada parlamentu, ima dočko, da je veljaven le za kraljevinu Ogrsko. Potem takem skupnega carinskega tarifa ni več. Ali se bo carinski tarif potem še imenoval skupaj ali le izrecno ogrski, je brezpostembno, glavno je, da se izda le v veljavno za Ogrsko. Dosedaj je bila carinska zveza glavnemu temelju medsebojnega razmerja. Ta temelj je sedaj izpodbit. Posledice se bodo pokazale tudi pri pogodbah z balkanskimi državami.

Dunaj, 29. maja. Na shodu avstrijskih kmetijskih zadruž je govoril dr. Lueger ter pozival zborovalce, naj premislijo, kaka tuga, kako poniranje je zadealo našo očetnovo. Vsi Avstriji brez razlike na rodnosti, stanu in poklica so dolžni, nastopiti za čast naše domovine napram židovsko-madžarskim naskokom. Nesite ta poziv v vse avstrijske pokrajine, da nas že vendar enkrat prešine vse skupno čuvstvo, da se resimo hlapčevanja grozovitega pritiska, da postanemo zopet svobodni, neodvisni Avstrije.“

Ogrsko-hrvaški državni zbor.

Budimpešta, 29. maja. V začetku seje je razvijal dr. Wekerle

Vsiljevala se mu je misel, kako srečen bi bil že, ki je bila te sreče zares vredna. Začeli so se mu vrtiti pred očmi kar suhi računi. Spoznaval je, da bi ne bil že ob strani prav gotovo nikdar dosegel tega, kar je danes v javnosti. A žal mu je bilo vendar uboge Rožice, ki je zaslužila boljšo usodo.

„Da ni mogla vzeti Matka!“

Toda rokopis je prehajjal navzlic temu z desne na levo Josipovo stran, list za listom, dogodek za dogodkom, ki si je ob njem urednik napajal žejo dušo. Rokopis pisan natančno na eni listovi strani in z dva prsta širokih robom ob desnici se je zdel na posled Josipu grozna ironija njegovih mladostnih sanj. Pogledoval jih je škodoželjno, če: prav kmalu nas zadene zasluzena pozabljivost. Ne bo ste več režali v me vi, mrvaci. Toda ne. Prečital moram do konca potem vrniti rokopis, se spodobi tako... Uredniku je pripovedoval z mize nov list.

„Tisto jesen sta se vzela z Mežom. Ljudje se sopet niso mogli prečudit, da ni marala bogatega Matka. Rožica se je pa tolažila: Stem se bova vsaj umela. Prav kmalu je pa spoznala, da se je zelo urezala. Rezjan Mežo je že dolgo prej pogledoval za njo, ker mu je ugašala nežna stvarca. Ko je nanesla prilika jo je ogovoril sočutno

program nove vlade. Rekel je, da je njegovo ministrstvo prevzel vlado, da reši ustavo in napravi zopet red. Prva naloga vlade bo, urediti postavno državno upravo, došči dovolitev rekrutov, uzakoniti finančni dogovor s Hrvaško in uvesti v smislu modernih demokratičnih načel splošno volilno pravico. Glede notranjih zadev bo vlada varovala avtonomijo komitatov in mest. Komitativni uradnikom se zboljšajo plače. Glede šolstva je vlada na madžarskem stališču; vendar ne misli vsega pouka podprtaviti, niti delati ovir kulturnemu razvoju nemadžarskih sodržavljanov. Hoče le, da v vseh ogrskih šolah prodre madžarska državna ideja. Kmetijstvo bo vlada pospeševala s tem, da bo razbremenila male posetnike. Razmerje z Avstrijo bo vlada uredila v obliku pogodbe. Glede Hrvaške se odredi, da se izpolni stara želja Hrvatom, da bodo namreč uslužbenci državnih železnic občevali z občinstvom v hrvaškem jeziku. — Potem se je pričela debata o izjavi. Posl. Maniu (Romun) je izjavil v imenu stranke nemadžarskih poslancev, da ne zaupajo vladu in da je njen program pomanjkljiv, ker se ni nikjer izrekel, kako stališče zavzame vlada napram nemadžarskim narodnostim. — V imenu Hrvatov je podal izjavo škof Drohobeczy. — Nato je predložil ministrski predsednik proračunski provizorij do konca junija t. l. in finančno nagodbo z Hrvaško.

Ban grof Pejačević je izstopil iz narodne stranke.

Budapešta, 29. maja. Včeraj so bili vodilni hrvaški politiki pri ministrskem predsedniku dr. Wekerleju na konferenci. Dr. Wekerle je izrazil željo, naj bi se na Hrvaškem razvilo združeno razmerje strank. Minister Kossuth je izrekel svoje simpatije za nove razmere na Hrvaškem. Hrvaški politiki so zopet izjavili, da ne morejo stopiti v zvezo z narodno (madžarsko) stranko. Nato je izjavil ban grof Pejačević med vihnim odobravanjem Hrvatov, da se vodaželji ter izstopi iz narodne stranke. Tako nato so se dogovorili, da prevzamejo službe treh sekcijskih načelnikov in viših upravnih organov možje novestruje. Splošno se pričakuje, da sedaj večina članov narodne stranke pristopi k opoziciji.

Trgovinska pogajanja s Srbijo.

Dunaj, 29. maja. Pogajanja s Srbijo zaradi trgovinske pogodbe se najbrže že jutri pretrgajo ter se srbski delegati pokličijo domov. S tem nastane med Avstro-Ogrsko in

zaradi nezasluženih udarcev in se poslej hlinil nje zaupnika in somišljenicu; zares je bil pa samo mlad grešnik istih napak kakor njen oče.

Pozneje se je često zgodo, da sta popivala skupno oče in zet ter poslej tudi Rožico nabijala oče in mož. Toda prišli so časi, ko Rožica ni mogla več voljno prenašati vseh udarcev, ako je hotela obvarovati novo življenje, ki je obetalo dobro nebo, da ž njim blagoslovil njen zakon.“

To nianso je Josip zopet pospremil z nekolikimi strelami in hudiči ter popolnoma zabil, da piše to njegov dobr znanec Fran za slovensko javnost, ne pa zanj. Spomini so ga potegnili za seboj na odprto morež življenja ter se igrali ž njim kakor z lahkim perescem. Čital je in čital, rokopis se mu je tresel v roki in sreču mu je nemirno utripal v prsi, ko je prebiral, kako je trpela njegova Rožica, udano prenašala grdo ravnanje in tepenje v času, ko je bila potrebna največje obzirnosti in negovanja.

„Ti hudič ti!“ je zopet in zopet vzklikal urednik ter krčil pest, da bi udaril ž njo surovega očeta in poživinjenega Meža. Silno se je razburil in nestrpo hitel, kar poziral vrste proti koncu Franove slike.

Srbijo zopet carinska vojna. Dne 31. t. m. poteče namreč začasni trgovinski dogovor in s 1. junijem stopi v veljavo avtonomni carinski tarif.

Albanski pretendent Castriota.

Carigrad, 29. maja. Kakor so turške oblasti zaupno zvedele, namejava znani albanski pretendent, Aleksandro Castriot a sklicati na avstrijska tla pri Kotoru razne odlike in načelne vstaških čet na pogovor. Pričakuje tudi vtihotapljenje orožja v Albanijo. Turške oblasti so odredile vse potrebno, da preprečijo njegovo nakano.

Volitve na Francoskem.

Pariz, 29. maja. Sedaj so znani tudi volilni izidi iz kolonij, kjer je istotako republikanski blok dobil večino mandatorjev, tako da ima vlada 412 zanesljivih mandatov. Ko bo zbornica preiskala volitve, izgubijo reakcijonarji še marsikak mandat, ker je pri nekaterih dokazano, da so glasove kupovali in počenjali še druge nezakonitosti. Taki mandati se seveda razveljavijo.

Vstaja na Koreji.

Carigrad, 29. maja. V Hongjuju, utrenjem mestu, ki ga je mogče zavzeti le s topovi, je izbruhnila vstaja. Vstašev je več tisoč. Na prošnjo korejanske vlade je Japonska poslala svoje vojaštvo.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 30. maja.

Pogreb. Mladi ministrski predsednik, princ Hohenlohe je padel. Vrgli so ga Ogori, kar je bilo prej kot ne princu samemu najbolj po godu, ker bi se bil drugače spodtaknil ob volilno reformo, katero je prikrojil, kakor znano, Nemcem na telo. Kaj bode sedaj, nihče ne ve. Prej kot ne se bo dobro godilo Ogram, slabo pa nemški volilni reformi. Pogreb imamo ministrskega predsednika! Prvi med pogrebci je naš Šusteršič, ki je sedaj prišel ob toliko nad in upov, ki so na tihem kliči v njegovem katališkem srcu. Zategadel nosi danes dolg flor in joka orehe! Je pa tudi v resnici tragično! Koliko se je trudil zastopnik kranjske pete kurije, da bi princu Hohenlohe zlezel odzadaj v čreva! Koliko turistične plezarske sposobnosti je kazal pri tem! Tako tisti dan, ko je bivši tržaški namestnik prečital svojo prvo izjavo v državni zbornici, si je izbral Šusteršič tak prostor, da je tičal ministrskemu predsedniku ravno pred nosom, in če je njega svetlost dvignil svoje oko, imel je pred sabo široko se odpirajoča usta zastopnika pete kurije Kranjske! In ta usta so delala kakor kak perpetuum mobile! Cela zbornica je ledeno molčala, samo dr. Šusteršič se je kakor kak hričav žrjav neprestano oglašal: bravo! sehr gut! Ausgezeichnet! bravo Hohenlohe! Celo zbornico je s tem nase opozoril in čule so se bese: Der ministerische Aftertourist war nicht schlecht bei der Arbeit! Mi upamo, da je tudi ministrski predsednik opazil svojega zboručnega laka in da je njegovo knežje oko občičalo tuintam z velikim dopadenjem nad zastopnikom kranjske pete kurije! In da bi njega svetlost še bolj se prepričal o brezmejni vdanosti svojega težaka, je sklical dr. Šusteršič shod v Vipavo ter na tem shodu pel svojemu princu slavo do neba. In da bi se to delo na višjem mestu zopet ne prezrlo, je fabriciral dr. Šusteršič nebroj brzojavk ter jih odposlal dunajskim židovskim listom, da je bilo tako po celem svetu razbognano, da je dr. Šusteršič skrajno zadovoljen z novim ministrskim predsednikom! In sedaj je vse izgubljeno, in črevesno plezanje našega Šusteršiča se je izkazalo kot brezplodno delo. Hohenlohe je padel v grob, dr. Šusteršič pa joka orehe! Res žalostno! Ena tolažba pa vendar le ostane našemu zastopniku pete kurije: naj si že bode ta ali oni ministrski predsednik v Avstriji, absolutno izključeno je, da bi dobili kdaj ministrskega predsednika — brez čreves! Zatorej kličemo žalostnemu Janezu iz Ovijače hiše: sursum eorda!

Shod na Jesenicah se Šusteršič ni posrečil, in da ni imel famozni Štefe originalne misli, da je predlagal v zadnjem trenutku zaupnico, bi bil moral dr. Žlindrovč Še celo brez zaupnice z Jesenjo odrinitti. Mi bi o ti komediji ne govorili, da nas ni k temu prisilno dotično poročilo škofovega „Slovenca“. To poročilo je vrhuneč smrdljive surovosti, jenekaj takoneotesanega, zaročenega in gorjanskega, da je skoraj nemogoče, da bi se kdo drugi kaj takega zvariti mogel, kakor ravno „Slovenčev“ poročevale! Dr. Šusteršič je seve izvzet, ker njegov govor na Jesenicah, v kolikor ga je smel govoriti, je prav uspešno tekmoval s smrdljivo surovostjo, neotesanostjo, zaročenostjo in gorjanstvom „Slovenčevega“ poročila. Čudno je, da so na naših vrstah še vedno ljudje, ki se nervozno stresajo nad vsako ostro besedo, ki je zapisana v našem listu, ki gobeždajo po pivnicah radi tega ter zabavljajo na naš list, da se kar toča dela. Naj pa „Slovenec“ ali pa „Domoljub“ uganjata še take vsakdanjosti, tedaj ti sodniki niti v pivnici, niti kje drugod ne odproust! Če pa jih odpro, odpro jih kvečjemu v namenu, da važno in zadovoljno spregovore: „Debro jim je povest Štefe!“ Takim „sodnikom“, sedaj smo jih nekaj časa z molčečo potrežljivostjo prenašali — moramo zopet enkrat povediti, da se brezuspešno trudijo, in da njihova beseda ne sega do naših redakcijskih prostorov. Tako je bilo dosedaj in tako bode, če nam Bog zdravje da, tudi še nekaj časa! „Slovenčev“ kolov se sicer ne bojimo, da bi se pa brani takemu orožju nasproti z filozofičnimi argumenti, nam še na misel ne pride! Sicer pa omenjeno poročilo priporočamo v prvi vrsti našim sokolom, da ga prečitajo! Na zdar!

Ciril-Metodova družba in družbeni kava.

Po obojestranskem sporazumetu se razreši zveza med družbo sv. Cirila in Metoda v Ljubljani in med tovarnarjem g. Jubačnom s 30. junijem t. l. in s 1. julijem prevzame založništvo družbene kave tvrdka Ivan Perdan v Ljubljani, ki je naši družbi z vžigalicami bila do danes v tako ogromno korist Dvajsetstoč štiristo (20.400) kron imamo nameč v vsem to trenotje od nje. — Slovenci! Po pravici so se Vam priljubile naše vžigice in prepričani smo, da Vam prav tako ugodno dođe kava, ki Vam jo preškrbi Vaš stari zaupnik — ta naš novi podjetnik. Zato pričakujemo, našne gospodinje, da vsaka Vas, ki zaneti z našimi vžigicami, postavi obenem na ognjišče od imenovanega dneva naprej tudi na našo kavo. Vaša omiza naj bodo naša omiza; našna iskra iz Vaše hiše bodi našemu rodoljubju v plamen.

Koncert ruskih umetnic Vere in Nadežde Černečki bo v petek zvečer v veliki dvorani hotela „Union“. Vera Černečka je prva umetnica na glasovinju v Rusiji, Nadežda Černečka je pa ugledna pevka (kontra-altistinja) carske ruske opere v Petrogradu. Sestri Černečki ste priredili z izrednim vspohom koncerte v Belgradu in Zagrebu. Srbski in hrvatski listi so priobčili o teh koncertih navdušno pisane ocene, ki vse kulminirajo v priznanju, da ste sestri Černečki umetnici, ki se lahko merite z največjimi svetovnimi umetniki iste stroke. Belgradski „Mali žurnal“, ki priobčil na primer o koncertu tole oceno: „Sestri Černečki ste na mah osvojili srbsko občinstvo. In ako bi tudi ne bili Rusini, ki jih srbski narod ljubi, one bi si s svojo umetnostjo upravljeno morale pridobiti priznanje in simpatije tudi najstrožjih kritikov. Ga. Vera je izvedla na klavirju posamezne točke s tako sigurnostjo, kakršne smo spoznali samo pri slavnem Grünfeldu, ki je takisto gostoval v Belgradu. Pred večimi leti smo slišali na Dunaju Rubinsteina, ko je bil v zenitu svoje slave, in zdi se nam, da je ga. Vera na potu, da se približa temu velikemu in genijalnemu umetniku, ki se mu klanja ves svet kakor kakšnemu kralju. Tehnika ji je izredno razvita, ali kar njeni igri na klavirju daje življenja, pravega umetniškega kolorita, to je ona gorkota, ono pravo čustvo, s katerim ona tako neprisiljeno ne producira znamenite, velike in težke skladbe. Gospica Nadežda ima glas, za katerega jo lahko zavidajo najboljše svetovne altistinje. Ta glas se preliva in dobiva barvo prijetnega tenora, da se človek nehote vpraša, da li ne čuje peti glasovitega Mjeržinskoga, ki je navdušil celo največje pesimiste. Višina njenega glasu je

izredna, v nizkih legah je pa njen glas tako čudovit in veličasten, da očara vsakogar. A kar vpliva najbolj ugodno, je to, da poje brez vsakega napora in truda, lahko in z izredno gorkoto, ki se kakor po sugestiji polasti tudi občinstvo. Vse točke je izvedla tako umetniško, da zasužuje priznanje tudi najstrožjih kritikov.“ Tudi hrvatski listi ne morejo prehvati umetnosti simpatičnih ruskih umetnic. „Pokret“ je posvetil koncertu poseben, navdušeno pisan podlistek, v katerem naglaša, da sta sestri Černečki izredni umetniški individualiteti, ki s svojo umetnostjo očarata vsakogar. „Hrvatstvo“ sklepa svojo obsežno oceno, polno največjega priznanja z besedami: „Zagreb je imel zopet priliko, da se naužije čiste umetnosti. Ruski narod — in z njim tudi mi Hrvati — sme biti ponosen, da ima tako dragoceno bisera, kakor sta ga. Vera in gospica Nadežda Černečki.“ — Nadežamo se, da slovensko občinstvo ne bo zamudilo prilike slišati ti znameniti ruski umetnici! Natanci spored koncerta priobčimo jutri.

Slovensko delavsko plesko društvo „Slavec“ priredi na binkoštno nedeljo, dne 3. junija t. l. veliko pomladansko veselje na vrtu in v areni „Narodnega doma“ v Ljubljani v korist Miroslav Vilharjevemu spomeniku v Postojni. Spored: I. del: Promenadni koncert vojaške godbe pešpolka št. 27. 1. Koračica. 2. Suppē: „Poet in kmet“, ouvertura. 3. Lehár: Plesne Sirene, valček iz operete „Vesela vđova“. 4. Šebek: „Slovenska balada“ št. 2. II. del: Pevski koncert: 1. A. Leban: „Slavčev spev“, moški zbor. 2. V. Novak: „Gorski kraj“, moški zbor s tenor-samospovem. 3. J. Prochaska: „Popotnik“, moški zbor. 4. A. Sachs: „Ti osrečiti jo hoti“, moški zbor. Petje vodi društveni pjevodvodja gosp. Hilarij Beniček. III. del: Ljudska veselica. a) godba: 1. Gounod: Fantazija iz opere „Dan in Zamore“. 2. Eilenberg: „V gozdni kovačnici“, značilna slika. 3. Zajc: Dvospev in konec iz opere „

(ob starem pokopališču in okrajni cesti). Popoldne ob 4. uri: Javna televadba. Popoldne od 6. ure naprej ljudska veselica.

Sokolske slavnosti v Brezicah se udeležita poleg raznih hrv. sokolskih in drugih narodnih društev tudi „Srbski Sokol“ in „Ruski kružok“ iz Zagreba. Slavnosti se udeleži tudi varazdinski „Sokol“ pod osebnim vodstvom svoga staroste saborskega in državnega poslanca dr. Pera Magdića.

Občni zbor c. kr. kmetijske družbe kranjske bo v četrtek, dne 7. junija t. l. ob 9. uri popoldne v veliki dvorani „Mestnega doma“ v Ljubljani. Nujno opozarjam vsa načelništva podružnic, da poskrbe za mnogobrojen obisk tega zabora, gg. družbine člane pa prosim, da se po možnosti odzovejo vabilu. Na občnem zboru se bodo obravnavalo med drugim tudi o ustanovitvi deželne zavarovalnice za živino kot zvezje vseh krajevnih vzajemnih zavarovalnic za živino. Na dan zborovanja se vabilo vsi udeleženci občnega zabora na skupen ogled gospodinjske šole kmetijske družbe v Ljubljani (v Marijanšču na Poljanski cesti), ki se bo vršil popoldne med 2. in 4. uro. Razkazovali se bodo veliki vzorni goveji hlevi, svinjaki, kurnjaki itd. Vsak kmetovalec, ki mu je kaj mar za napredki svojega stanu in ki mu je mogoče od doma, naj pride na ta kmetiški sestanek v Ljubljano ter naj s svojo navzočnostjo spričuje, da je kranjski kmetovalec vzbujen za stnovsko samopomoč.

Dolenjske železnice vidno napredujejo. Letos upravni odbor že nasvetuje občnemu zboru, da naj se na delnico izplača tri krone dividende.

Poročil se je gosp. Gabrijel Brinšek, inženir v Ljubljani, z gospicem Zorko Ličanovo v Ilirske Bistrici. Čestitamo!

Razstava risarij. V Št. Vidu pri Ljubljani bode binkoštne praznike t. j. 3., 4. in 5. junija razstava risarij učencev obrtno-nadljevalne šole. Odprta bo vsak dan od 8.—12. ure popoldne in od 3.—5. ure popoldne. Zanimiva bo za obrtnike sploh, za mizarje pa še posebe, ker bodo letos razstavljeni detajli v naravnih velikostih izdelani po skicah, katere so učenci sami napravili.

V Višnjevku v Brdih se je ustanovilo pevsko in bralno društvo „Jez.“.

Za zidanje naših šol. Le nekaj besedi hočemo izpregovoriti na naslov tistim, katerim je izročena v roke izobrazba mladine in blagostan učiteljstva. Ako vzamemo v roke lepo vezano knjige Heinsohovih šolskih postav, najdemo notri skoraj do polovico paragrafov, na katera se tisti, ki smo jih imenovali zgoraj, ne oziroma prav nič. Tukaj se hočemo ometiti na eno stvar, ki je poleg plač učiteljstva enakovrstna, to so namreč učiteljska stanovanja in šolske sobe. Ravnodan sedaj se bode razširilo več šol v večrazrednice. Imeli smo priliko se informirati, kako se bodo razširjevali dotedne šole, toda reči moramo, da je to že naravnost škandal, kako se namerava nekje na Dolenjskem razširiti neka šola. Vprašali bi vendar tiste gospode, ki delajo načrte, ali smo v 20. ali 10. stoletju? Kakšne luknje se napravljajo za šole in za stanovanje! To je že res višek neusmiljenosti, ko se računajo učiteljstvu take luknje za stanovanja. Obče je pritoževanje, kako se morajo učitelji z družinami tlačiti v stanovanjih. Navadno sta jim odmenjeni dve sobi, ki imata komaj obe skupaj do 25 m² ploščine. In v takem stanovanju naj živi učitelj z 8 otroci? Kdo je prav zaprav krv takim stanovanjem? V prvi vrsti občine, ki se boje malo večjih stroškov, seveda jih pri tem nič ne zadrži, da za župnike sezidajo moderna župnišča z 12 sobami. Drugi pride kot krivek inženir, ki rajši za nekaj metrov prikrja stavbo, kakor podaljša. Tretji pa šolski nadzorniki, ki se ne zbrigajo za učiteljska stanovanja. V nekem kraju nameravajo razširiti šolo v dvorazrednico. Seveda se občinski odbor brani stroškov. Okrajni šolski svet pa le hoče imeti dvorazrednico, in zato je izdal odlok, naj se dvignenje šol poslojava izvrši s kolikor mogoče majhnimi stroški. Kaj hočemo potem, če hočejo še šol. oblastva majhne stroške, kako bi se potem zidale prostorne šole? Seveda pri zidanju župnišč se dela vse najugodnejše in največje in luksurijsko, kakor viteške palače. In vendar je v našem času važnejša šola, kakor župnišče. Te vrste smo z dobrohotnim namenom napisali, da bi se šolski organi pri letosnjih zidanjih ozirali vendar na dejanski potrebe. Pri tem posebno velja za nova poslopja, pa tudi starih naj se ne pušča kar tja v en dan. Vendar naj se trpečenju učiteljstvu olajšuje življenje vsaj s tem, da ima vsaj človeško stanovanje in ne luknje, kakor puščavnik. Saj so na razpolago razni paragrafi, ki ukazujejo, da mora biti stanovanje zdravo, zračno itd. Katere občine nimajo toliko srca, da bi svojemu učiteljstvu

nudile dostojo stanovanje, naj se jih prisili s postavami, da store svojo dolžnost. O zidanju naših šol in učiteljskih stanovanjih smo prejeli več dopisov, a za danes priobčujemo samo splošen refren, ki glasno kliče šolske oblasti, da kaj store, da se izboljša v tem oziru.

Iz Novega mesta se nam piše: Novomeška godba. Naša godba je bila že mnogo let na zelo dobrem glasu, posebno pa od tedaj, ki je prevzel kapelniško službo g. Filip Emeršič bila je za naše razmere vse hvale vredna. Spominjam se še prelepje prve Prešernove slavnosti, pri kateri je svirala v ljubljanski „Zvezdi“, kjer je žela obilo pohvale in se je takrat zelo trdilo, da lahko tekmuje z marsikatero vojaško godbo in sedaj, žalibog da moramo sedaj drugače govoriti. Ni še preteklo pol leta, odkar je nad vse vasiljivi „Kartajzarjev Pepe“ dobil godbo v svojo absolutno oblast in že je postala tako slaba, kakršne še ne pomnimo. Navajeni smo bili, da je proizvajala pri vsakem vrtнем ali promenadnem koncertu komade, ki so ugajali razvajenim muzikalnem ušesom, sedaj pa igra navadne že davno zastarele in ogljene plesne komade in koračnice, koje poslušati smo se že davno naveličali, vrh tega pa še te tako škandalozno igrat, da nas je sram. — Sedaj nas pri vsaki prilikai muči z „najnovejšimi“ koračnicami: „Filipovičeva koračnica“, starže 30 let in „Tiroler Holzhacker-Buabn“, katero bodo tudi že vse lajne kmalu opustile. — Vidite, Vi gospodje odborniki, kam ste jo zavolzili; pripovedovali smo Vam že pred nekaj meseci, da ima žagar Košiček toliko zmožnosti za godbenega ravnatelja, kakor zajec za boben, ter smo Vam svetovali, da izvolite drugega zmožnejšega človeka, česar pa niste hoteli storiti, sedaj so vsi zli nasledki že tu in ne manjka več dosti do polnega razpada. — Dobro godbo in dobrega kapelnika smo imeli, nastavili ste pa drugega, ki je sicer izoren igralo na glosi, nima pa zmožnosti za poučevanje godbe na pihala in radi tega je godba tudi tako rapično propadla. — Skrajni čas je že, da se Košičku odvzame godbeno ravnateljstvo ter izroči sposobnejšemu človeku, kakor tudi, da bi se sestavil boljši nov odbor. — Sedanj odbor šteje sicer nepotrebitno število 16 članov, od teh jih pripada 12 gardi, ostali štirje pa so izvoljeni iz podpornih članov. — Čudno pri tem je pa dejstvo, da od prvih 12 članov več ko polovica za godbo ničesar ne plačuje ter da se v celem odboru ne nahaja niti eden, ki bi o godbi kaj razumel. Ni se torej čuditi, da gre stvar rakovo pot. Naj bi bil odbor polovico manjši, v katerem bi bila zastopana garda s polovico članov, druga polovica pa naj bi bila iz podpornih članov, med katerimi naj bi se nahajal vsaj en muzikalno izobrazjen. — Ljudi ob kruh pripravljati je brezvestno in takih ima Košiček že šest na vesti. Ni mu bilo dovolj, da je izrinil iz službe izvrstnega kapelnika Emeršiča, pripravil ga je tudi ob ponujano mu kapelniško službo v Črnomlju. Za ta plemenit njegov čin je pa prejel po c. kr. okrajnem sodišču posebno priznanje, da ga sme tri mesece po 100 K mesečno iz svojega žepa plačevati. Nikakor pa ne zavidi doma g. Košička zaradi njegovega „dostojanstva“ pri gardi saj vemo, da zelo rad včasih zamenja težak cepin z lepo bridko sabljico, pa tudi nekatera dekleta pri vodnjaku se menijo, da je zelo lep, kadar se obleče v purtgarsko sukno.

Poučni izlet po dolenskih vinorodnih krajih. Da se vinogradniki ponucejo delovanju posameznih vinogradnikov ter da se prepričajo o napredku glede vinogradarstva v raznih občinah, prirede deželni vinski komisar Fr. Gombač iz Ljubljane o Binkoštih dvadnevnih poučnih izlet po vinskih goricah krškega okraja. Potovalo se bo iz Krškega naravnost čez Trško goro, Drenovec, Tršlavec, Volovnik itd. proti Raki in dalje po raznih vinogradih ob glavni poti, ki pelje skozi Bučko, Sv. Duh, Studec, Malkovec, Tržiče, Št. Rupert v Trebuje. Med potjo bo ogled tudi raznih kleti, strelnih postaj, v Tržiču pa še posebej obširne subvencionirane podružnične trnlice. — Ta izlet je sicer namenjen v prvi vrsti vinogradnikom, udeleži se ga pa lahko vsakdo, kogar zanimajo ti kraji; posebno priporočljivo je to za vinske kupce, da zvedo, kje leže posamezne dobre vinske gorice in da se seznamijo z raznimi vinogradniki. Od tod iz Krškega v nedeljo, dne 3. junija ob 10. uri popoldne. Zbirališče na vrtu gospoda Gregoriča v Krškem. Za slučaj, da se tega izleta udeleži tudi drugi zunanjji interjetnje, priponimmo, da vozi sedaj novi vlak iz Židanega mostu ob 8. uri 35 minut popoldne, ki ima zvezo z zjutrajšnjim sekundarijem, ki odpelje iz Ljubljane ob 5 uri 15 minut, odnosno tudi z mešancem, ki odpelje ob 6. uri 11 min iz Ljubljane.

ljanje. Ta novi vlak dospe v Krško ob tričetrt na 10 dopoldne. Potovanje bo trajalo cel dan, zato naj vsako nekaj provijanta seboj vzame. Merojdjni faktorji naj blagovole vinogradni opozoriti na to, za njih koristno potovanje. Ta izlet se priredi le pri lepem vremenu.

Palec na nogi si je odsekal v soboto mizarški pomočnik Ivan Zelnikar v Trebni goricici pri Krki, ko je obsekaval hrastovo deblo in je mesto po deblu usekal po nogi.

Iz Kropje. Kakor vsako leto tako namerava tudi letos tukajšnje učiteljstvo napraviti s šolsko mladino majnikov izlet. Da se bo ta omogočil zato istemu prispeval slediči g. prijatelji šole: Fran Solár, župan 5 K; Fran Hoenigman, župnik 2 K; Karel Pibroutz, krajni šolski nadzornik 2 K; Josip Pléníčar, šolski vodja 2 K; Milica pl. Kappus, učiteljica 2 K; Ignacij Ažman ml., trgovec in posestnik 2 K; Juri Magušar, veletržec 2 kromi; Luka Hafner, trgovec 2 kromi; Marija Jalen 2 K; Andrej Zupan, mehaniker in posestnik 1 K 50 v.; Ljudmila pl. Kappus, posuščica 1 K; Ivan Pušljan, c. kr. orodniški postajevodja 1 K; Marija Rozman 1 K; Jerica Šmitek 1 K; Valentín Solar, načelnik zadruge 1 K; Zdravko Žmitek, uradnik zadruge 1 K; Jakob Smrekar, pek 1 K; Tomaž Pesjak, trgovec in posestnik 1 K; Josip Pibroutz 1 K; Ciril Bajželj 50 v. — Skupaj 34 K. Vsem darovalcem srčna hvala! — Kropar.

V trboveljskega župana g. Roša se je zaletel svoj čas „Slovenec“, češ, da ni postopal kot zaveden slovenski mož, ko so ondotni Nemci razobesili 1. maja dve frankfurteri na centrali. „Slovenec“ vidi nezavednost v tem, da župan ni šel sam na lice mesta zahteval odstranitev frankfurteri. Odgovarjam mu, da za izvršitev takega posla zadostuje že naveden redar. Župan Roš je takoj, ko je izvedel o frankfurterih, poslal svojega namestnika k centrali z naročilom, da se precej odstranita frankfurteri. G. Roš je postopal kot popolnoma zaveden narodnjak in če se „Slovenec“ zaletava vanj, je to le dokaz, da je prav postopal. Sicer naj bi pa „Slovenec“ trboveljski dopisnik najprej vso stvar natančno poizvedel, ne pa po svoji glavi hudobno napadal poštenega slovenskega moža, ki zna in ve braniti čast svoje domovine.

Linhart aretovan. „Bivši“ socijalni demokrat Linhart jo je potegnil v „Stajerčovo“ uredništvo stražnik. Jančič je imel navado, da se vsak večer sprehašal po tri do štiri ure. Ker je bil to noč velik vihar, je Jančič zašel v temi vodo, kjer je našel smrt.

Nemška ozkorčnost. Neka gostilničarka iz Zgornje Bele pri Beljaku je razposlala po raznih bližnjih krajih lepake, s katerimi vabi ljudi v svojo gostilno. Plakati so nemški, slovenski in laški. Koroški nemški strici so vsi iz sebe, da lepaki niso samo-nemški in ne morejo razumeti, kako je bilo mogoče dobiti kak lepaki lepake. — Nemci so res do skrajnosti ozkorčni, tako da se jim mora vsak razsoden človek smejati. Silno se boje tujih jezikov, svojega pa hočejo vskomur vsiliti, če ne zlepa pa zgrada. Belaška okolina vendar ni čisto nemška, ampak že precej pomešana s slovenskim in nekaj tudi z laškim prebivalstvom in če kaka gostilničarka blizu Beljaka razposlja tudi slovenske in laške lepake po bližnjih krajih, dela gotovo to samo zato, ker ve, da so njeni gostje Slovenci in Italijani, ki prebivajo tam. Če bi pa nemške občine, naj prepovedoval nabiranje slovenskih plakatov, pa znajo Nemci doživeti pri Slovencih tak revanž, da bodo brido obžalovali započet boj proti slovenskim plakatom v krajih, ki so nemško-slovenski.

Poneverjenje na pošti. 23-letni Avgust Jekovc je bil poštni upravitelj na Srpenici na Gorškem. Ker mu je žena več mesecev bolehal, kar ga je stalo več denarja, nego ga je prislužil, je posegel v poštno blagajno in jemal zdaj več zdač manj. Ko mu je med tem umrla žena, se je polotila Jekovca silna žalost, vendar pa zato, ker je približno 100 K mesečno dobiti, ampak že precej pomešana s slovenskim in nekaj tudi z laškim prebivalstvom in če kaka gostilničarka blizu Beljaka razposlja tudi slovenske in laške lepake po bližnjih krajih, dela gotovo to samo zato, ker ve, da so njeni gostje Slovenci in Italijani, ki prebivajo tam. Če bi pa nemške občine, naj prepovedoval nabiranje slovenskih plakatov, pa znajo Nemci doživeti pri Slovencih tak revanž, da bodo brido obžalovali započet boj proti slovenskim plakatom v krajih, ki so nemško-slovenski.

Poneverjenje na pošti. 23-letni Avgust Jekovc je bil poštni upravitelj na Srpenici na Gorškem. Ker mu je med tem umrla žena, se je polotila Jekovca silna žalost, vendar pa zato, ker je približno 100 K mesečno dobiti, ampak že precej pomešana s slovenskim in nekaj tudi z laškim prebivalstvom in če kaka gostilničarka blizu Beljaka razposlja tudi slovenske in laške lepake po bližnjih krajih, dela gotovo to samo zato, ker ve, da so njeni gostje Slovenci in Italijani, ki prebivajo tam. Če bi pa nemške občine, naj prepovedoval nabiranje slovenskih plakatov, pa znajo Nemci doživeti pri Slovencih tak revanž, da bodo brido obžalovali započet boj proti slovenskim plakatom v krajih, ki so nemško-slovenski.

Društvo svobodomiselnih slov. akademikov „Sava“ na Dunaju ima svoj drugi redni občni zbor dne 2. junija t. l. v prostorih restavracije „Krautstoff“ — Rathausstrasse — s sledičem dnevnim redom: 1.) Čitanje zapisnika. 2.) Poročilo od poročila. 3.) Poročilo legitimacijskega

odseka. 4.) Sprejemanje članov. 5.) Slučajnosti. Žečetek ob 8. uri zvečer. Svobodomiselni slovenski gostje dobrodošli!

Imenovanje. Dr. Karel Keržič, državni pravnik v Trstu, je imenovan višim državnim pravnikom.

Tržaški Sokol ima obhajati prihodnje leto petindvajsetletnico svojega obstanka. Da je treba to slavnost kar najbolj svečano uprizoriti, je z ozirom na važnost tržaškega mesta samo ob sebi umetno. Velike slavnosti, kakor so se redno vršile pred več leti, pogrešamo že dlje časa sem in gospodje na merodajnih mestih so za tozadnje vprašanja skoraj nepristopni ali so pa pripravljeni odgovoriti s kakim brezpomembnim, puhlim izgovorom, rekoč, da so stroški preveliki ali kaj sličnega. Ne pričakuje in tudi se ne zahteva, da bi se moralna vršiti bogove kako velikanska slavnost, vendar se pa upa, da bo ta slavnost uprizorjena povsem dostojno. Delegatje tržaškega Sokola za občni zbor „Slovenske sokolske zveze“ naj se pa zavzamejo, da bo „Slovenska sokolska zveza“ priredila svoj občni zbor za leto 1907. v Trstu. Gotovo je, da se bodo tudi češki in hrvatski Sokoli prav radi odzvali kakemu vabilu, saj vidimo prve, kakor druge, da prihajajo prav radi občudovat slovensko Primorje. Malokje je priprosto ljudstvo tako navdušeno za narodnokulturne ideje, kakor v Trstu in radi tega se bo z malim trudom lahko dosegel začeljeni vesel. Odboru, ki se ima v kratkem izvoliti na novo, bo pripadala naloga, vse potrebno učiniti. Treba je torej izbrati odbornike, ki so vneti za sokolsko idejo in narodni napredek. — S tem smotrom pa se gotovo težko spriznijo oni, ki se javno zavzemajo za jezuite.

Tatinska predravnost. 46letni zidar Anton Bandel je v Trstu v neki ulici pogledal na uro. V istem hipu je pa skočil k njemu neznan tat in mu ukradel uro ter zbežal.

Javno ljudsko knjižnico ustanovila pevsko društvo „Adrija“ v Barkovljah pri Trstu. Posnemanja vredne!

Baron Beck — grof. Listi poročajo, da postane baron Beck ob prilikah svojega jubileja grof z ozirom na velike zasluge.

Roko je odtrgalo kolo v predilnicu v Ronchi pri Kopru 55letnemu Jožefu Črnigoju. Prepeljali so ga v tržaško bolnično.

Utonil je v soboto zvečer v reki Avši blizu Červinjana 88letni Simon

v ponedeljek dne 4. junija v Zagrebu. Dnevni red obsega te-le točke: Poročilo o političnem položaju in delovanju stranke, poroča dr. I. Lorković; poročilo o strankinem časopisu, poroča Večeslav Wilder; politični program, poročajo dr. M. Heimai, dr. I. Lorković in dr. Jos. Smolak; gospodarski in socijalni program, izveščaja dr. Franjo Poljak in Veljko Tomić, prosvetni in šolski program, poročata Jos. Pasarić in G. Tušić; organizacija hrvat. napred. stranke poročata dr. N. Hoffer in dr. I. Ancel; fuzija hrv. napredne stranke in hrv. demokratične stranke, poročata dr. I. Lorković in dr. Jos. Smolak. Kakor se vidi, je dnevni red skupščine zelo obsezen. Želimo iskreno, da bi ta shod obrodil obilo sadu in da bi si napredna stranka na Hrvatskem skoro pridobila tisti ugled, ki ji gre po moči in tehtnosti njenih idej!

— Nov hrvatski dnevnik, 1. junija prične v Zagrebu izhajati nov hrvatski dnevnik „Hrvatska“, ki bo glasilo hrvatske stranke prava. Odgovorni urednik novega lista bo poslanec dr. Avgust Harambašić. To bo deveti dnevnik, ki bo izhajal v Zagrebu.

— Madžarski gosti v Belgradu. Na vabilo „Novinarskega udruženja“ v Belgradu, poseti o Binkoštih srbsko prestolico več madžarskih časnikarjev, književnikov in politikov; dosedaj je priglasilo svoj prihod nad 100 uglednih madžarskih gostov. Vsi ti pridejo v madžarskih narodnih kostumih. Belgradska občina je sklenila, da priedi na čast gostom sijajen banket, v katero svrhu je dočila 5000 dinarjev. Obenem je bil izvoljen poseben odbor, ki bo skupno z „Novinarskim udruženjem“ skrbel za dostojni sprejem madžarskih gostov.

— Stoletnica konca dubrovniške republike. V nedeljo je preteklo 100 let, od kar je prenehala eksistirati nekdaj slavna dubrovniška ljudovlada. 27. maja 1806. je namreč zasedel mesto Dubrovnik Napoleonov general Lauriston in npravil za vedno konec republike, ki je osemsto let svetila na Balkanu kot luž svobode, prosvete in napredka.

— Širom slovanskega sveta. Člani dum po narodnosti. Ruski list „Strana“ javlja, da se poslanci v posudarstveni dum delo po narodnosti tako-le: Od 442 poslancev, kolikor jih v celoti šteje duma, je 336 Rusov, 52 Poljakov, 14 Židov, 11 Tatarjev, 7 Litovcev, 6 Latšev, 5 Estoncev, 4 Nemci, 2 Baškira, 2 Romuna in po 1 Bolgar, Čuvaš in Armenec.

— Najnovejše novice. General Steselj še ni na smrt obsojen, temuč je šele sedaj sklenila preiskovalna komisija, da pride pred vojno sodišče.

— Grozodejstva v kolonijah. Upravitelj francoske kolonije v Afriki in njegov namestnik sta dala umoriti 15 divjakov, ki bi bili postali poglavari svojih plemen. Polastila sta se potem njihovih zemljišč. Morilca prideta pred porotnike.

— Grozna morala. V Lübecku je poroton sodišče obsojilo 38-letnega paznika Burmeistra v 15letno ječo, ker je umoril svojega očeta, da je mogel neovirano počenjati krvosramstvo s svojo materjo in dvema sestrami.

— Poslancu Völklu se je baje zmedlo največ zaradi tega, ker bi bil moral plačati 30.000 K. za katere je nekomu jamčil na menici, a denara ni imel.

— Kakršen oče, takšen sin. Kakor znano, se je v Kološvaru dvojebojalo 15-letni gimnazijec Milan Obrenović, nezakonski sin bivšega kralja Milana. Njegov varuh grof Zichy ga je poslal njegovi materi v Cariograd, ker je razen te budalosti imel vse polno ljubimskih afer in mnogo dolgov.

— Nesreča v cerkvi. V cerkvi Campo Felice pri Palermu je nekdo zaklical: „Stop se podira!“ Nastala je grozovita panika, vse je drlo k vratom. Pri tem sta bili dve ženski zmečkanici, nad 20 oseb pa je nevarno ranjenih.

— Mladi morilci. V Erlahu pri Dunajskem Novem mestu je 14-letni kleparsi vajenev K. Fasching na cesti zaklical: „Stop se podira!“ Nastala je grozovita panika, vse je drlo k vratom. Pri tem sta bili dve ženski zmečkanici, nad 20 oseb pa je nevarno ranjenih.

— 16 milijonov dolarjev je podedoval neki nižji uradnik gališkega deželnega odbora od nekega sorodnika v Ameriki s pogojem, da se naseli s svojo rodbino v Ameriki. Za potne stroške je dobil 10.000 kron.

— Kitajski cesar je zelo nevarno zbolel. Raznesla se je celo vest, da je že umrl.

— Druga Wrede. Petrograsko sodišče je obodovalo knjeginjo Takakov v dvemesecu ječo in v izgubo

plemstva, ker je na obiskih pri sedanjih graščinah kradla kokoši ter jih skrila pod svoj sedež na vozlu.

* Angleška brez krvnika. Na

Angleškem je bil mnogo časa krvniški posel dedna pravica rodbine Billington.

Letos je umrl zadnji član te rodbine,

nakar se je oglasil za službo neki kurjač. V prakso je stopil v neki londonski ječi ter dosegel tudi usposobljenost. Kmalu pa je pobegnil neznano kam, zapustivši ženo in otroke v največji bedi. In tako je Angleška zopet brez krvnika.

* Zastrupljenje z mladim krompirjem. V Willmarsu na Nemškem se je zastrupila cela rodbina 15 glav

vsled uživanja nezrelega krompirja.

Starši in troje otrok je že umrlo, a

tudi za ostale ni upanja, da bi ozdravili.

* Pes, mačka in krava toženi.

Pred sodiščem v Bonnu se je nedavno završila pravda, ki so jo provozovali pes, mačka in krava. Dogodek je bil sleden: Pes je gonil mačko, ki se je zatekla v hlev ter skočila na hrbet kravi, ki jo je ravno tedaj molzla dekla. Krava se je splašila ter vrgla dekla, ki se je znatno poškodovala. Ker se ni vedelo, kdo izmed teh treh živali je provzročil nesrečo, a ker je lastnik odgovoren za škodo, ki jo napravil njegova živila, je sodnik lastnike vseh treh živali odsodil v enake dele odškodnine dekli.

* Smrt alkoholu. Bivši senator v Washingtonu John Henderson in njegova soprogica, zelo bogat par, sta v nedostosti ljubila gostovanje, na katerej se je brez konca jelo in še več pilo. Leta 1903 pa sta svoje nazore spremenila ter postala antialkoholista. Ker pa sta še imela polne kleti najboljših pijač, vprašala sta za svet antialkoholno družbo „Rehabilitov“. In družba jima je svetovala, naj se vino izlije v kanal. To se je zgodilo zelo slovesno med veselim petjem. Poučna družba je kmalu zvedela, kaj se pripravlja in pribiteli so moški in ženske z vsakovrstno posodo ter si pred katali nagrabili pijačo. Tisti dan je bil celi del mesta pijan.

* Židje v Nemčiji. Dočim se je pomnožilo prebivalstvo na Nemškem od leta 1880 do 1900 za 24 odstotkov, pomnožili so se Židje le za dobre 4 odst., namreč od 562.000 na 587.000, a v nekaterih mestih so celo zdatno nazadovali. Vzrok je ta, ker Židje ne marajo veliko otrok v zakonu. Dočim je namreč prišlo povprečno na 1000 kristjanov 36 novorojenčev, je imelo 1000 Židov le 18 otrok.

* Tobak za poslance. Angleški poslanci dobe za časa zasedanja brezplačno tobak za njuhanje. Njuhanec je v veliki škatljici ob vhodu v parlament pod policijskim nadzorstvom. Vsak poslanec si sme svojo škatljico iz nje napolnitvi. V pokritje teh stroškov se postavi vsako leto v proračun 4800 K. pod čudnim naslovom „olje za svetilke“. Sedaj je predlagano, naj bo v nižji angleški zbornici poslancem na razpolago tudi tobak za kajenje.

* Spiritizem v Vatikanu. V Vatikanu se bavijo zadnje čase s spiritizmom, o čemer priča knjiga „Spiritismo e Spirito“.

ki jo je spisal papežev telesni zdravnik dr. Lapponi

ter jo izdal s papeževim dovoljenjem.

Lapponi skuša v svoji knjigi dokazati zvezzo čutilnega sveta z nadnaravnimi „inteligenčami“, opisuje več medijev in navaja več pojavov materializacije duhov.

* Obesila se je radi izpremembe stanovanja. V Rimu neka vdova baronica Roesler. V enem in istem stanovanju je živel s svojo nečakinjo 20 let. V zadnjem času pa ji je hišni gospodar stanarino nenašel za 50 lir. Baronica ni mogla toliko plačati in se je zato preselila. Tega pa ni mogla prenesti in se je zaradi tega obesila.

* Divja svinja v mreži. V

Prado de Don Romualdo so lovci zaledili 92 kg težko divjo svinjo.

Začeli so jo poditi s psi, a preganjana žival je skočila v reko Piles ter plavala po njej do morja in potem na ravnost v široko morje. Kakih 300 metrov od brega so imeli v morju ribiči razpete svoje mreže za ribe in divja svinja se je zamotala v mrežo. Ribiči so prihiteli ter svinjo z vesili nato jo pa izvleklji na breg.

* Blazen zobozdravnik. Nekega mladega tajnika v Parizu je bolel zob in je šel zato k zobozdravniku,

da ga izdere. „Sedite,“ je rekel zobozdravnik in pokazal tajniku stol,

„jaz sem danes za izdiranje zob zelo razpoložen in zato vam bom podrl vse slabe zobe, ne pa bi vzel od vas kaj denarja zato.“ Pacient ni tega hotel in je zahteval seveda, naj mu izdere samo tisti zob, ki ga boli. „Kaj, to vam ni po volji?“ — je zavpljal noben zobozdravnik in zgrabil je za sarmokres. „Če ne boste mirni, vam raztrelin glavo!“ Nato je zdrl svoji bolezni je nekaka gobavost, ki se polagoma razširi po celiem truplu, dokler riba ne pogine. Zadnji čas se je ta bolezen začela lotevati tudi postri. Čudno je, da bolna šuka živi z drugimi ribami popolnoma

* Angleški milijonarji. O bogastvu Anglešev ima svet navadno pretirano mnenje. Parlamentarno poročilo o dohodninskem davku izkazuje le štiri Angleži, ki imajo čistega premoženja po 1 milijon funtov šterlingov (24 milijon kron). To so veliki posestniki. Med veletrgovci in veleindustrije jih je le kakih 200, ki imajo 200.000 do 1 milijon kron letnih dohodkov.

* Vzreja psov za važne prilike v Mandžuriji. Ta je že od nekdaj v navadi v Mandžuriji. Nenova ondi ne dobi nobene druge dedščine nego nekaj pitanih psov; ubožna po šest do osem, bogatejša pa po celo trumo. Vsak leto se zakolje v Mandžuriji po 40–50 tisoč psov zaradi mesa, kakor pri nas leta in ovce. Iz kože pa si prebivalci napravljajo zimsko obleko.

* Prevec blagoslova. Porodničica v Vel. Varadinu je nedavno sprejela četvorčke, ki so se rodili kmetu Scekelyu, ki pa nima več prostora v svoji hiši za novi narascaj.

Scekely je 51 let star in četrto oženjen.

Iz teh zakonov se mu je rodilo 52 otrok, a živih je 48, in sicer 31 deklov in 17 deklic. Nikoli ni dobil samo enega otroka, temuč vedno po tri, štiri in enkrat celo pet.

* Avtomat za časopise. So uvedli na tramvajski železnici v Stuttgartu. Na vsakem vozu je avtomat,

ki ima najnovejše humoristične in beletristične časopise, ki se jih dobijo iz avtomata, ako se vrže vanj pet pfenigov.

* Kača na piščalki. Veliko razburjenja je napravila kača v New Albany Martinsburg mlinu za moko, inženirja Ivan Durnella je pripravila v smrtni strah. Povzročila je namreč pisk tovarniške piščalke zgodaj zjutraj. Ljudje, ki so slišali pisk o takem neavadem času in tako dolgo, so prišli pred tovarno in zgotovili zgodilo zelo slovesno med veselim petjem. Poučna družba je kmalu zvedela, kaj se pripravlja in pribiteli so moški in ženske z vsakovrstno posodo ter si pred katali nagrabili pijačo. Tisti dan je bil celi del mesta pijan.

* Židje v Nemčiji. Dočim se je pomnožilo prebivalstvo na Nemškem od leta 1880 do 1900 za 24 odstotkov, pomnožili so se Židje le za dobre 4 odst., namreč od 562.000 na 587.000, a v nekaterih mestih so celo zdatno nazadovali. Vzrok je ta, ker Židje ne marajo veliko otrok v zakonu. Dočim je namreč prišlo povprečno na 1000 kristjanov 36 novorojenčev, je imelo 1000 Židov le 18 otrok.

* Tobak za poslance. Angleški poslanci dobe za časa zasedanja brezplačno tobak za njuhanje. Njuhanec je v veliki škatljici ob vhodu v parlament pod policijskim nadzorstvom. Vsak poslanec si sme svojo škatljico iz nje napolnitvi. V pokritje teh stroškov se postavi vsako leto v proračun 4800 K. pod čudnim naslovom „olje za svetilke“. Sedaj je predlagano, naj bo v nižji angleški zbornici poslancem na razpolago tudi tobak za kajenje.

* Spiritizem v Vatikanu. V Vatikanu se bavijo zadnje čase s spiritizmom, o čemer priča knjiga „Spiritismo e Spirito“.

ki jo je spisal papežev telesni zdravnik dr. Lapponi

ter jo izdal s papeževim dovoljenjem.

Lapponi skuša v svoji knjigi dokazati zvezzo čutilnega sveta z nadnaravnimi „inteligenčami“, opisuje več medijev in navaja več pojavov materializacije duhov.

* Obesila se je radi izpremembe stanovanja. V Rimu neka vdova baronica Roesler. V enem in istem stanovanju je živel s svojo nečakinjo 20 let. V zadnjem času pa ji je hišni gospodar stanarino nenašel za 50 lir. Baronica ni mogla toliko plačati in se je zato preselila. Tega pa ni mogla prenesti in se je zaradi tega obesila.

* Divja svinja v mreži. V

Prado de Don Romualdo so lovci zaledili 92 kg težko divjo svinjo.

Začeli so jo poditi s psi, a preganjana žival je skočila v reko Piles ter plavala po njej do morja in potem na ravnost v široko morje. Kakih 300 metrov od brega so imeli v morju ribiči razpete svoje mreže za ribe in divja svinja se je zamotala v mrežo. Ribiči so prihiteli ter svinjo z vesili nato jo pa izvleklji na breg.

* Blazen zobozdravnik. Nekega mladega tajnika v Parizu je bolel zob in je šel zato k zobozdravniku,

da ga izdere. „Sedite,“ je rekel zobozdravnik in pokazal tajniku stol,

„jaz sem danes za izdiranje zob zelo

razpoložen in zato vam bom podrl vse slabe zobe, ne pa bi vzel od vas kaj denarja zato.“ Pacient ni tega hotel in je zahteval seveda, naj mu izdere samo tisti zob, ki ga boli. „Kaj, to vam ni po volji?“ — je zavpljal noben zobozdravnik in zgrabil je za sarmokres. „Če ne boste mirni, vam raztrelin glavo!“ Nato je zdrl svoji bolezni je nekaka gobavost, ki se polagoma razširi po celiem truplu, dokler riba ne pogine. Zadnji čas se je ta bolezen začela lotevati tudi postri. Čudno je, da bolna šuka živi z drugimi ribami popolnoma

* Bolnišnico za ribe so napravili v akvariju v New Yorku. Skošnje namreč uče, da pregovor „zdrav kar kar riba“ ni umesten, ker je med ribami prav mnogo bolezni. Zato so začeli v imenovanem akvariju z bolnimi ribami ravnotako postopati, kar kar z drugimi obolelimi živalmi. Bolne ribe ločijo strogo od zdravih ter jim dajajo primerno hrano. Celo operati so nekatere skušali, toda operacije se niso obnesle. Najbolj razširjena bolezen je nekaka gobavost, ki se polagoma razširi po celiem truplu, dokler riba ne pogine. Zadnji čas se je ta bolezen začela lotevati tudi postri. Čudno je, da bolna šuka živi z drugimi ribami popolnoma

* Bolnišnico za ribe so napravili v akvariju v New Yorku. Skošnje namreč uče, da pregovor „zdrav kar kar riba“ ni umesten, ker je med ribami prav mnogo bolezni. Zato so začeli v imenovanem akvariju z bolnimi ribami ravnotako postopati, kar kar z drugimi obolelimi živalmi. Bolne ribe ločijo strogo od zdravih ter jim dajajo primerno hrano. Celo operati so nekatere skušali, toda operacije se niso obnesle. Najbolj razširjena bolezen je nekaka gobavost, ki se polagoma razširi po celiem truplu, dokler riba ne pogine. Zadnji čas se je ta bolezen začela lotevati tudi postri. Čudno je, da bolna šuka živi z drugimi ribami popolnoma

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo vladno vamo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim bo potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponové, da pošiljanje ne preneha in da dobé vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“

velja v Ljubljani na dom dostavljen:

Vse leto . . K 24— | Četrt leta . . K 6—
Pol leta . . , 12— | En mesec . . , 2—
V upravnosti prejemam na mesec K 190.

S pošiljanjem po pošti v Avstriji velja:

Vse leto . . K 25— | Četrt leta . . K 6-50—
Pol leta . . , 13— | En mesec . . , 2-30—

Za Nemčijo vse leto 28 K. Za Ameriko in druge dežele vse leto 30 K.

Naroča se lahko z vsakim dnevom, a hkrati se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne oziramo na dotično naročilo.

List se ustavlja 10. dan po potekli naročnini brez ozira vsakemu, kdor je ne vpošlje o pravem času.

Upravništvo „Slovenskega Naroda“.

Častite naročnike „Slovenskega Naroda“, katerim poteče koncem tega meseca bodisi mesečna ali četrletna naročnina, prosimo vladno, da nadaljno naročitev kar najpreje ponové, da jim pošiljanje lista ne prestane. — Doklej je plačano, je razvidno na naslovнем ovitku.

Ceneno domače zdravilo. Za uravnavo in ohranjanje dobrega prebavljanja se priporoča raba mnogo desetletje dobro znane, pristnega „Mollovega Seidlitz-praška“, ki se dobi za nizko ceno, in kateri vpliva najbolj trajno na vse težkoče prebavljanja. Originalna škatljica 2 K. Po poštnem pošetu razposilja ta prašek vsak dan lekarji A. MÖLL, c. in kr. dvorni zalačatelj na DUNAJI, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi je izrecno zahtevati MÖLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom.

1-31-8

Spominjajte se dijaške in ljudske kuhi inje pri igrah in stavah, pri svečanostih in oporokah, kakor tudi pri nepričakovanih dobitkih.

Proti prahajem, luskinam in izpadanju las deluje najboljše priznana Tanno-chinii inkotura za lase

katera okrepeče lasišče, odstranjuje luske in preprečeje izpadanje las.

1 steklenica z navodom 1 K. Razpošilja se z obratno pošto ne manj kot dve steklenici.

Zaloge vseh preizkušenih zdravil, medic. mil. medicinal. vin. Špecijalist, najfinješih parfumov, kirurgičnih obvez, svežih mineralnih vod i. t. d.

Dež.lekarna Milana Leusteka

v Ljubljani, Resiljeva cesta št. 1 poleg novozgrajenega Fran Jožefovega mostil. mostu 49-21

Umrli so v Ljubljani.

Dne 22. maja: Ernestina Kresal, uradnega služe hči, 1 in pol leta, Erjavčeve ul. 1, jetika. — Josip Jeglič, posestnik, 47 let, sv. Petra cesta 95, kap. — Katarina Ježič, Šivilja, 71 let, sv. Petra cesta 19, srčna hiba.

Dne 23. maja: Fran Škafar, mizarjev, sin, 1 dan, Prečne ulice 4, Živiljenske slabosti.

Dne 24. maja: Apolonija Kožamernik, kajžarjeva hči, 29 let, Radeckega cesta 11, Dementija.

Dne 25. maja: Jakob Pavlin, hlapec 58 let, Dolenska cesta 41, Haemoptoe Tuberculi. — Franja Pevec, krojačeva žena, 32 let, Sv. Petra cesta 76, Jetika.

Dne 26. maja: Janez Šnitar, knigovez, Radeckega cesta 20, Šrčna hiba. — Elizabeta Sedlar, zasebnica 80 let, Poljanska cesta 20, Ostarelost. — Norbert Fidler, narednikov se, 1 in pol mes. Metelkove ulice 3, Bronchitis.

Dne 27. maja: Karol Krimer, mizar, 77 let, Gradišče 11, Ostarelost. — Amalija Tönnies, tovarnarjeva vdova, 78 let, Dunajska cesta 25, Arterio scleriosis.

Dne 28. maja: Ivana Stoeckl, trgovčeva žena, 56 let, Kongresni trg 6, Šrčna hiba. — Silvester Seidl, strežnik 28 let, Krakovski nasip 10, Jetika. — Anton Apih, narednikov se, 1 dan, Kuhnova cesta 21, Živiljenska slabost.

Dne 29. maja: Anton Peterca, črevljar, 27 let, let. Kolodvorske ulice 18, Pleuro pneumonia.

V deželnih bolnicih:

Dne 22. maja: Filip Panič, delavec, 40 let, Vulnus ventriculi. — Barbara Vevoda, kajžarica, 50 let, Sepsis acuta,

Dne 23. maja: Fran Praprotnik, dninar, 68 let, naduha. — Matilda Pexa, črevljarjeva žena, 59 let, jetika.

Dne 24. maja: Vladimir Jakopič, knigovez sin, 4 in pol leta, škarlatika. — Ivana Remaš, delavčeva hči, 2 mes. Živiljenske slabosti.

Dne 25. maja: Ivan Remaš, delavčev sin, 3 dni. Živiljenska slabost.

Dne 26. maja: Anton Rugelj, sedlarski vajenec, 17 let, Jetika.

Dne 27. maja: Antonija Arh, žrebljarjeva hči, 1 dan, Atrofia.

Zahvala.

Povodom slavnosti našega gasilnega društva ob prilikli odlikovanju nje celovitih kolajnami nasi veže dolžnost, vsem, ki so pri pomogli, da se je slavnost tako častno izvršila, izreči najščernejo zahvalo.

Posebno se nam je zahvaliti preč. g. dekanu Lovru Gantiju za daritev maše, g. Franu Doberletu iz Ljubljane za slavnostno izročitev kolajn, vrhujškim čč. gospem za gospodljivo pogoščenje gostov, gg. pevcem pod vodstvom gosp. iv. Rebola, za genijivo petje, kakor tudi tržnatom za podeljene prispevke in za okrašenje hiš z zastavami.

Hvala bodi tudi gasilnim društvom iz Polhovega grada, Horjula, Brezovice, Logatca in Verda za mnogobrojno udeležbo.

Na pomoč!

Za prostovoljno gasilno društvo na Vrhniku, dne 27. maja 1906.

Karel Mayer, načelnik.

Borzna poročila.

Ljubljanska

Kreditna banka v Ljubljani".

Uradni kurzi dun. borz. 29. maja 1906.

Naložbeni papirji. Denar Blago

4 2/3% majská renta 99 60 99 80

4 2/3% srebrna renta 99 55 99 75

4% avstr. kronska renta 99 75 99 95

4% zlata 118 40 118 60

4% ogrska kronska renta 96 55 96 75

4% zlata 113 95 114 15

4% posojilo dež. Kranjske 99 15 100 15

4 1/2% posojilo mesta Split 100 50 101 50

4 1/2% Zadar 99 70 100 70

4 1/2% bos.-herc. železniško posojilo 1902 100 35 101 35

4% češka dež. banka k. o. 99 75 100 20

4% z. o. 99 80 100 30

4 1/2% zast. pisma gal. dež. hipotečne banke 100 45 101 45

4 1/2% pest. kom. k. o. z 10% pr. 105 40 106 40

4 1/2% zast. pisma Innerst. hranilnice 100 50 101 50

4 1/2% zast. pisma ogr. centr. dež. hranilnice 100— 100 20

4 1/2% z. p. ogr. hip. ban. obl. ogr. lokalnih železnic d. dr. 100— 101—

4 1/2% obl. češke ind. banke 100 50 101 50

4% prior. lok. želez. Trst 99 90 99 90

4% prior. dolenskih žel. 319 319 321

3% prior. juž. žel. kup. 1/4% avstr. pos. za žel. p. o. 100 45 101 45

Srečke.

Srečke od 1. 1860/5 200— 202—

od 1. 1864 282 75 284 75

tizske 156 50 158 50

zem. kred. I. emisije 290— 298—

II. 291— 300 30

ogrsk. hip. banke 262— 270—

srbske à frs. 100— 108 50

turške 153 75 154 75

Basilika srečke 22 55 24 55

Kreditne 470— 480—

Inomoske 78— 84—

Krakovske 90— 94—

Ljubljanske 58— 64—

Avt. rdeč. križa 49— 51—

Ogr. 30 10 32 10

Rudolfove 57— 62—

Salcburške 68— 73—

Dunajske kom. 520— 529 80

Denice.

Južne železnic 139— 140—

Državne železnic 674— 675—

Avstr.-ogrsk. bančne deln. 1663— 1672 50

Avstr. kreditne banke 670— 671—

Ogrske 816 50 817 50

Zivnostenske 242— 243—

Premogokov v Mostu (Brück) 652— 658—

Alpinske montan 573 25 574 25

Praške žel. ind. dr. 2736— 2740—

Rima-Murányi 574 50 575 50

Treboveljske prem. družbe 274— 275—

avr. orodne tovr. družbe 597— 599 50

Ceške sladkorne družbe 150— 152—

Valeute.

C. kr. cekin 11 34 11 38

20 franki 19 13 19 16

20 marke 23 46 23 54

Sovereigns 23 97 24 05

Marke 117 25 117 45

Laški bankovci 95 50 95 70

Rubli 252 50 253 50

Dolarji 4 84 5—

Češke.

Češke od 1. 1860/5 11 34 11 38

od 1. 1864 19 13 19 16

20 marke 23 46 23 54

Sovereigns 23 97 24 05

Marke

Išče se spreten in zanesljiv

skladničnik

(magaciner) za večji mlin na Hrvaskem. Kompetenti, ki so slovenskemu in nemškemu jeziku v pismu in govoru večji ter v žitni stroki verzirani, naj svoje ponudbe obložene s svedočbami o doseganjem službovanju in z navedbo referenc naslove na upravnštvo „Slov. Nar.“ pod „št. 1969“. 1969-1

Delniška družba združenih pivovaren Žalec in Laški trg

Telefon št. 163.

v Ljubljani
priporoča svoje

Telefon št. 163.

izborne pivo v sodcih in v steklenicah.

Zaloga v Spodnji Šiški. — Telefon štev. 187. — 1606-

!POZOR!

Pranje in likanje se v
Šelenburgovih ulicah št. 6
vodi naprej.

P. n. naročniki se vladno prosijo, da vzamejo to
blagohotno na znanje. 1953-3

Grand hotel „UNION“ v veliki dvorani
v petek, dne 1. junija 1906
samo eden

KONCERT
slovečnih ruskih umetnic
sester

Vere in Nadežde Černjeckih

iz Petrograda.

Vera Černjecka je prva umetnica na klavir v Rusiji, a Nadežda Černjecki
pevka kontraaltistica na petrogradski operi carskega ruskega glasbenega društva.
začetek ob polni 9. urti.

Cene so razvidne z lepkov. 1968

Prodaja vstopnic od 50 vin. do 6 kron v trgovini Vaso Petričič.

Vino v steklenicah

Tekom tega tedna prodajalo se bode

v novi zalogi
na Marije Terezije cesti

1942-3 (v Kolizeju)
ceno in brez konkurence

naravno in dobrovino

v originalnih steklenicah od znamenitih tvrdk
„cantina provinciale Istriana“, „cantina sociale Par-
rentina“ in „Istarska vinarska zadruga.“

Zidanje rakev

(grobne)

na novem centralnem pokopališču izvrši po najnižji ceni
stavitev novega pokopališča

po oblastveno odobrenih določilih za zgradbo pokopališča.

Natančneje se pozive

v tehnični pisarni g. Jérardinanda Trumlerja

mestnega stavitelja

1561-9 v Ljubljani, Pred Škofijo štev. 3.

Posestvo s prodajalno

je takoj naprodaj v župni vasi na je
zikovni meji. Išče se zanesljiv, izurjen
kupec, ki ima vsaj 4000 krov premo-
ženja; pomoč bi mu bila osigurana.

Ponudbe naj se pošljajo na „Ka-
toliško politično društvo“ v Ce-
lovcu, Pavličeve ulice št. 7. 18313

Odlikovano z najvišjo odliko „Grand
Prix“ na svetov. razstavi v St. Louisu.
V tablicah po 10 h naprodaj povsod.

Cene stanovanjem do 1. junija in od 1. sep-
tembra 25% pod tarifo.

Od 1. junija interurbana telefonska zveza.

Zdravilišče Krapinske
Toplice na Hrvatskem

Sezona od 1. maja do konca oktobra.

Leta 1904 je bilo 5120 ljudi. Od za-
gorjanske železniške postaje Zabok-Krapinske
Toplice oddaljene eno, od postaje Ro-
gatec, lok. žel. Grobelno-Rogatec, pa dve
uri vožnje. Od 1. maja vsak dan omnibus
k vsakemu viaku proge Zabok-Krapinske
toplice, k postaji Rogatec k popoldanskemu
vlaku. — 30° do 35° R (37° do 43° C)
gorke akroteterme, ki eminentno vplivajo
proti protinu, mišični in členski revni in
njih posledičnim boleznim, pri Ishiji, nevral-
giji, kožnih boleznih in ranah, kronični
Brightjevi bolezni, otrpenju, pri najra-
dičnejših ženskih boleznih. — Velike bas-
binske, separate kopeli, kopeli in banjah in
pršne kopeli, izvrstno urejene potilnice
(sudariji), masaže, elektrika, sved. zdravila
gimnastika. — Udobna stanovanja, dobre in
ne drage restavracije; stalna topliška godba.
Razsežni senčni sprehodi, prostor za ten-
nis-igre itd. Kopalni zdravnik dr. Ed.
Mai. — Brošure se dober v vseh knjigarnah.
Prospekti in pojasa usta pošilja.

1370—7 kopališko ravnateljstvo.

Pravkar izšlo:

Vešnjak Bogumil

Na razsvitu

Ruske študije.

Ta zanimiva knjiga je pisana objektivno, brez onega neutemeljenega slo-
vanskega navdušenja, pa seveda tudi brez sovražne zagrizenosti. Saj jo je
napisal Slovenc, Slovan. Omislil in pre-
studiral naj bi si jo vsak izobrazen
Slovenec, da si razbistri svoje predstave
in nazore in Rusiji in ruskem narodu.
Marsikar, kar se sedaj godi na Rusku,
mu postane jasno. Nesrečna vojna z
Japonci, krvavi domači nemiri, sijajni
nenadni uspehi revolucije: za vse to
moramo iskati in najti pravih vzrokov
činiteljev in ciljev.

Ukusno opredeljena knjiga z izvirno
risbo na ovojnem listu je izšla v založbi

L. Schwentnerja

v Ljubljani

Cena: broš. 4 K, eleg. vez. 5 K 50 h,
po pošti 30 h več.

F. P. Vidic & Komp. Ljubljana,

opekarna in tovarna peči, ponudijo vsako poljubno množino

1703-7

zarezane strešne opeke,

(Strangfalzziegel).

Barve: a) rdeči naravno žgani, b) črno impregnirani.

Lastniki patentov: F.P. Vidic & Komp. in Jos. Marzola.

Najljčnejše, najcenejše in najpriprostejše strešno kritje.

Vzorce in prospekti pošljemo na željo brezplačno.

Takojšna in najzanesivejša postrežba.

„Koroški model“

Sprejmejo se zastopniki.

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.